UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente			
Datos Identificativos			2023/24
Asignatura (*)	Metodoloxía do ensino das linguas e literaturas galega e castelá en educación secundaria	Código	652608822
Titulación			

Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	4

Idioma	CastelánGalego		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en EducaciónLetras		
Coordinación	Peñasco González, Sandra	Correo electrónico	sandra.pgonzalez@udc.es
Profesorado	Maceiras Lafuente, Andrea Peñasco González, Sandra	Correo electrónico	andrea.maceiras@udc.es sandra.pgonzalez@udc.es
Web			
Descrición xeral	Materia que ten por obxectivo mostrar ao alumnado as diversas focaxes metodolóxicas existentes para o ensino de linguas e literaturas e reflexionar sobre a súa idoneidade no marco da didáctica das linguas e literaturas galega e castelá na Educación Secundaria.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Valorar a importancia da innovación e a investigación coma estratexias para mellorar a calidade educativa na área da linguaxe.	AP19 AP23 AP25		CM5 CM6 CM8
Desenvolver os aspectos clave da formación inicial do profesorado de linguas e literaturas galega e castelá.	AP21 AP22		CM1 CM4 CM7
Analizar críticamente o currículo de ESO e Bacharelato para linguas e literaturas galega e castelá, as prácticas docentes, e os materiais didácticos habituais	AP17 AP20 AP24		CM3
Formular propostas de investigación e innovación educativas	AP3		CM7
Coñecer metodoloxías innovadoras para as didácticas das linguas e literaturas, valorar os seus beneficios e as dificultades que conlevan	AP17 AP19 AP21 AP23 AP24 AP25		CM3 CM6
Achegarse ás fontes de información máis novas cunha visión pedagóxica para deseñar propostas didácticas que as inclúan	AP3 AP19 AP20 AP21 AP23 AP25		CM3 CM6

Contidos

Temas	Subtemas
1. Metodoloxías didácticas nas aulas de Lingua	1.1. Métodos para o desenvolvemento da Competencia Comunicativa Lingüística oral e escrita 1.2. Experiencias innovadoras
2. Metodoloxías didácticas nas aulas de Literatura	2.1. Métodos para o desenvolvemento da Competencia Literaria e Lectora 2.2. Experiencias innovadoras
3. Outras competencias chave e métodos didácticos no ensino da Lingua e Literatura	3.1. Competencias chave e ODS 3.2. A Competencia Dixital na aula de Lingua e Literatura

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A3 A21 A19 C4 C5 C6 C7 C8	12	20	32
Lecturas	A17 A21 A24 A25 A19	0	10	10
Traballos tutelados	A20	1	12	13
Proba de ensaio	A19 C1	1	13	14
Obradoiro	A21 A22 A23 A25 A19 C1 C3	14	14	28
Atención personalizada		3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A modo de introducións ou visións sintéticas dirixidas a todo o grupo, ofreceranse algunhas sesións en que o profesor se valerá do método expositivo.
Lecturas	Proporcionaráselle ao alumnado materiais de lectura que servirán de base tanto para traballar nos obradoiros como para fomentar a súa participación nas sesións maxistrais.
Traballos tutelados	Realización dun traballo tutelado, relacionado con calquera aspecto dos tratados no programa docente. Este será fundamental no momento de o alumnado superar con éxito a materia, na medida en que dá índice da súa madurez científica.
Proba de ensaio	Con esta proba preténdese determinar tanto os coñecementos adquiridos polo alumnado durante o curso como a súa competencia en expresión escrita, a súa capacidade de relación e a súa madurez crítica.
Obradoiro	Coa finalidade de aprofundar no estudo de distintas cuestións relacionadas co ámbito da materia, combinaranse diversas metodoloxías e probas (exercicios de resumo, solución de problemas, prácticas guiadas, discusións, etc.), nalgúns casos facendo previamente as lecturas que o profesor/a estableza.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas Obradoiro Sesión maxistral Traballos tutelados Proba de ensaio	Calquera dúbida de carácter individual ou grupal será atendida no horario de titoría, tanto se ten que ver coas actividades no obradoiro como co traballo titelado, as lecturas ou a de ensaio. O alumnado de matrícula parcial e/ou con dispensa académica realizará os traballos e tarefas de forma individual, con entregas nas datas marcadas polo docente, e terá atención personalizada no horario de titorías, para aclarar dúbidas sobre os traballos e tamén sobre o marco teórico e práctico da materia.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Lecturas	A17 A21 A24 A25 A19	Valoración da comprensión da(s) obra(s) lida(s) e das capacidades de análise, razoamento, relación e organización das súas posibilidades na didáctica da lingua	10
Obradoiro	A21 A22 A23 A25 A19 C1 C3	Valorarase a participación do/ a estudante nas diferentes actividades levadas a cabo na aula, tanto escritas como orais. É necesaria a asistencia ás aulas	10
Sesión maxistral	A3 A21 A19 C4 C5 C6 C7 C8	Atención, colaboración e participación nas aulas maxistrais	10
Traballos tutelados	A20	Realización dun traballo tutelado (que poderá ser individual ou grupal)	60
Proba de ensaio	A19 C1	A través dunha actividade teórica ou práctica, o alumnado deberá mostrar o seu grao de asimilación das nocións e dos recursos que se lle presentaron, así como do seu aproveitamento didáctico	10

Observacións avaliación

Para aprobar a materia será necesario superar todas as partes que a integran, polo que, en cada unha delas, haberá que obter como mínimo o 50% da puntuación máxima. Na segunda oportunidade, o alumnado só repetirá as partes que suspendese na primeira, e manterá a nota das que superase. O sistema de avaliación (en ambas as oportunidades) será o mesmo tamén para aquel alumnado con dispensa académica.

Recoméndase que os envíos dos traballos se fagan por vía telemática. Se non fose posible a entrega telemática da versión definitiva, habería que imprimir o documento a dobre cara (e en papel reciclado) e absterse de utilizar plástico na encadernación. Canto aos borradores, o mellor é non imprimilos.A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso (nota númerica 0) na convocatoria en que se cometa.   Débese facer un uso sostible dos recursos, con vistas á prevención de impactos negativos sobre o medio natural.

Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

Fontes de información

Bibliografía básica	Bordons, G. y Díaz-Plaja, A. (Coords.) (2005). Enseñarliteratura en Secundaria. Barcelona: Graó.Coto, B. D. (2006). La escritura creativa en las aulas (2.ªed.). Barcelona: Graó.Guijarro Ruiz, P.e Caro Valverde, M.ª T. (Coords.) (2015). Didáctica de la lengua y educación literaria. Madrid: Pirámide.Mata Anaya, J., Núñez Delgado, M.ª P. e Rienda Polo, J. (Coords.)(2015). Didáctica de la lengua y la literatura. Madrid: Pirámide.Mata Anaya, J. (2008). 10 ideas clave: animación a lalectura. Barcelona: Graó.Pardo de Neyra, X. (2017): Didáctica da lingua e da literatura galegas, Silleda: Edicións Fervenza_____ (2021): O abecedario no país das alvarizas, Coruña: Medulia Editorial_____ (2018): Terra e memoria: a Terra de Miranda no proxecto territorial galego. Estudo e contextualización dun paradigma literario, Lugo: Concellos d'A Pontenova, Trabada e Riotorto, Deputación de Lugo et alii_____ (2020): A transformación feminina da realidade, Vigo: Universidade de Vigo.Peñasco González, S. (2021). Una experiencia didáctica alrededor del audiolibro en Lengua Castellana y Literatura (4º de ESO). Aula de encuentro: Revista de investigación y comunicación de experiencias educativas, Vol. 23, Nº 2, 155-183._____ (2021). Reinventando la emblemática. Una experiencia didáctica interdicisciplinar con adultos: #emblemasXXI. Observar, Nº. 15, 104-127.Peñasco González, S. y Conde Noguerol, E. (2022). El papel de las humanidades digitales en la enseñanza media de lengua castellana y literatura. Un análisis crítico. Transformación digital docente. La gestión sostenible de las organizaciones educativas / coord. por María Dolores Díaz Noguera, Carlos Hervás-Gómez, Pedro Román Graván, María de los Ángeles Domínguez González, 58-73.Ruiz Bikandi, U. (Coord.) (2011a). Didáctica de la lengua castellana y la literatura.Barcelona: Graó.Ruiz Bikandi, U. (Coord.) (2011b). Lengua castellana y literatura.Investigación, innovación y buenas prácticas. Barcelona: Graó.
Bibliografía complementaria	

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías